

IV. Předpisy policie silniční pro neerární silnice: pro Čechy zák. ze dne 15. června 1866 č. 47 z. z., pro Moravu zák. ze dne 31. prosince 1874 č. 577 z r. 1875, pro Slezsko zák. ze dne 1. ledna 1878 č. 5 z. z., pro Bukovinu zák. ze dne 15. prosince 1872 č. 1 z. z. z r. 1873, pro Dalmacii zák. ze dne 15. prosince 1883 č. 2 z. z. z roku 1884, pro Korutany zák. ze dne 27. února 1874 č. 6 z. z., pro Krajinu zák. ze dne 26. září 1874 č. 27 z. z., pro Gorici a Gradišku zák. ze dne 6. července 1886 č. 7 z. z., pro Istrii zák. ze dne 10. června 1875 č. 12 z. z., pro Dolní Rakousy zák. ze dne 10. října 1875 č. 62 z. z., pro Horní Rakousy výnos místodrž. ze dne 1. října 1851 č. 413 z. z., pro Solnohradsko nař. ze dne 6. července 1856 č. 15 z. z. a zák. ze dne 11. února 1879 č. 10 z. z., pro Štýrsko zák. ze dne 18. září 1870 č. 52 ř. z., pro Tyrolsko platí svrchu uvedený policejní řád silniční ze dne 1. září 1822. Mimo to naskytají se různé dodatečné předpisy k jednotlivým policejním řádům silničním, které však jsou rázu podřízeného.

V. Příslušnost.

Dle čl. V. č. 3 obec. řádu ze dne 5. března 1862 č. 18 ř. z. náleží k samostatnému oboru působnosti obcí péče o bezpečnost a pohodlí dopravy po silnicích (silniční). Ve smyslu těchto ustanovení patří tedy opatřování policie silniční do kompetence obcí a upraveno jest v této způsobě též v jednotlivých svrchu vytčených policejních řádech silničních. Představený obce vykonává tu úřad soudce trestního; příslušným jest zpravidla představený nejbližší obce ležící ve směru jízdy. Stížnosti proti nálezům jeho podati jest na politický úřad okresní, kterýžto též vůbec povolán jest bdíti nad vykonáváním trestní pravomoci ve věcech policie silniční. Na Moravě a ve Slezsku jsou mimo to politické úřady okresní oprávněny vykonávati trestní úřední činnost ve vlastním oboru působnosti co do přestupků řádu policie silniční, které jim přímo byly oznámeny, a uchopiti se dotyčného případu zpravice o tom příslušného obecního představeného.

Nad zachováváním předpisů policie silniční mají kromě toho bdíti též organy ustanovené ku hlídání silnic (cestáři, cídiči silnic atd.) a policie. Peněžité pokuty plynou do chudinského fondu místního té obce, která příslušna jest odsouditi dotyčný přestupek (viz jednotlivé silniční řády policejní a nař. min. vnitra ze dne 20. ledna 1852 č. 28 ř. z.).

Policie stavební jest soubor všech zákonných předpisů jednotlivých řádů stavebních, jimiž předejiti se má ohrožování osobní bezpečnosti při podnicích stavebních a jimiž odevzdává se provádění každé stavby do kontroly a dozoru úřadu stavebního. Policie stavební obsahuje tedy zákonné předpisy:

1. o povolení k stavbě,
2. o opatřeních, jichž dlužno šetřiti při provádění stavby zřetelem k místním poměrům a veřejné bezpečnosti, zvláště při zřizování nových bytů a hospodářských budov poblíže železnic, řek a potoků. Vůbec má se odepřítí povolení ku zbudování nových bytů tam, kde stavební místo ohroženo jest povodněmi, sesutím půdy a jiným nebezpečím.
3. Policie stavební kontroluje též osoby a živnostníky, kteří stavbu podnikají. Jenom osoby po zákonu způsobilé a k vedení staveb oprávněné smějí stavbu prováděti a to za své vlastní zodpovědnosti.
4. Policie stavební stanoví sílu zdí, vytýká předpisy o zřízení zdí požárních, o sdělání zdí ze závor a prken a o volbě materiálu.

5. Policie stavební má předpisy o zřízení ohnivzdorných střech, bezpečnostních okapů a říms a ohledně zřízení hromosvodů a komínů.

6. Dále obsahuje speciální předpisy o zřízení kolen, stájů, zásobáren, krmíren, stodol, sýpek, plynovodů, o zařízení motorů, parních kotlů atd.

7. Policie stavební vytýká předpisy o zřízení lešení a ohrad při stavbě a o uložení starého i nového materiálu.

8. Policie stavební má předpisy, kterých dlužno šetřiti po ukončení stavby (viz »Povolení k obývání«).

Ku obstarávání policie stavební, jakož i ku provádění řádů stavebních povolány jsou úřady stavební.

Policie tržní viz Trhy.

Policie zdravotní viz Zdravotnictví.

Poměry mezináboženské.

Všude tam, kde v některém státním území uznána jsou různá náboženská vyznání, jest dříve nebo později nutno vydati zákonná ustanovení o tom, aby se umožnila klidná spoluexistence různých vyznání. Dějiny učí, jak zhoubné následky měl v zápětí úmyslný nebo bezděčný nedostatek takovýchto ustanovení, jenž byl zdrojem nejkrutších válek občanských. I rakouské zákonodárství zasahovalo do mezináboženských poměrů již v předešlém století, neboť toleranční patent ze dne 13. října 1781 zvláště ve čl. I. a VI. upravuje poměry tyto. Ovšem jsou i tato ustanovení velice kusá, ježto patent toleranční prohlásil katolické náboženství za panující, naproti tomu označoval za trpěná, tolerovaná vyznání evangelická, jimiž se výhradně toleranční patent zabývá. Ku tolerovaným vyznáním připojeno bylo pak i židovské vyznání, jimiž se zanášely zvláště i jednotlivé řády židovské. Tento stav trval až ku revolučním událostem r. 1848; ústava na to vydaná stanoví úplnou autonomii »zákonem uznaných církví a náboženských společností«, čímž odstraněn jest rozdíl mezi dominujícími a tolerovanými vyznáními náboženskými.

Zrušení ústavy patentem ze dne 31. prosince 1851 č. 3 nezměnilo ničeho na stavu věcí, jak z čl. 4. vysvítá, a tak neznamenovalo ustanovení čl. 15. stát. zák. ze dne 21. prosince 1867 č. 142 nic nového, nýbrž pouhé uznání dosavadního stavu. Poněvadž pak různá vyznání náboženská stála vedle sebe jako úplně souřadná, bylo nutno zákonem upravit i jejich vzájemné vztahy. To stalo se zákonem ze dne 25. května 1868 č. 49 ř. z. Tento zákon upravuje tuto látku:

1. náboženské vyznání dítek (čl. I.—III.).

2. Přestoupení od církve některé nebo náboženské společnosti ku jiné.

3. Čl. VIII. má ustanovení o funkcích bohoslužebných a správců duší a nařizuje, aby představení, sluhové a příslušníci některé církve nebo náboženské společnosti se zdrželi funkcí bohoslužebných a správy duší ohledně příslušníků jiné církve nebo náboženské společnosti, nežádají-li za to oprávněné osoby. Výjimka může nastati v jednotlivých případech, kde se žádá na dotyčných správcích duší nebo sluzích jiné církve nebo náboženské společnosti, aby předsevzali některý akt jim příslušející, nebo kde zásady a předpisy těchto dovolují předsevzati akt dotyčný. Kromě těchto případů pokládati jest dotyčný akt za právně neúčinný, a úřady mají ku žádosti poškozených osob soukromých nebo náboženské společnosti přispěti vhodnou pomocí.